

חוקרים צעירים ברמת הנדיב

מארז דפי עבודה

מקור לצילום

במארז זה תמצאו את דפי העבודה המלווים את הספרונים השונים.

- מעשה שקרה בעז ובפרה - מי רעה בשטח?
- יומן של בלשים - סימני בעלי חיים
- על פרחים ופרפרים - אלבום של פרפרים
- סיפור על מחזור - יש חיים בערמת הקומפוסט
- חגיגת מים בפארק - נא להכיר: יצורי המים

אתם מוזמנים לצלם את הדפים במספר העותקים הדרוש לכם ולצאת לחקור בשטח עם דפים אלו.

גילוי נעים!

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv
رَمَاتِ هَنْدِيْف

יש חיים בערמת הקומפוסט

תאריך התצפית: _____

תיאור כללי של הערמה (גובה, אורך, צבע, מראה החומר, ריח):

הטמפרטורה של הערמה: _____

הזמן שעבר מאז הכנת הערמה: _____

שם היצור שנמצא	איך ראיתי את היצור? (בעין, או בזכוכית מגדלת)	מספר הפרטים שמצאתי הערמה (צמחוני, טורף, אוכל-כול, או מפרק)	מיקום היצור בשרשרת המזון
----------------	--	--	--------------------------

ספור על רוחם

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv
رمات هناديف

יש חיים בערמת הקומפוסט

קשה להאמין: ערמת הקומפוסט מהווה **סביבת חיים** עשירה ומגוונת. יש בה מרכיבי סביבה דוממים: מים, אוויר, חומרי גזם וכדומה; ויש בה גם מרכיבי סביבה חיים: חרקים ופרוקי רגליים, תולעים, חיידקים ופטריות.

האם תרצו לדעת מהי הטמפרטורה של הערמה? לשם כך, עליכם למדוד את הטמפרטורה בעזרת מד-טמפרטורה. אם אין לכם מכשיר כזה, תוכלו להעריך את הטמפרטורה: כסו את היד שלכם בכפפה חד-פעמית, והכניסו אותה לתוך ערמת הקומפוסט.

זכרו: הטמפרטורה של גופכם היא 37 מעלות צלסיוס לערך. בהשוואה לטמפרטורת גופכם - האם הטמפרטורה של הערמה דומה/חמה יותר/קרה יותר? נסו להעריך: הטמפרטורה של הערמה היא _____ מעלות צלסיוס.

המרכיבים החיים בקומפוסט משתנים במשך שלבי הייצור של הקומפוסט:

- א. בשלבים הראשונים אפשר למצוא בערמת הגזם בעלי-חיים מכל החוליות של שרשרת המזון: בעלי-חיים צמחוניים (כגון: **חגבים וחיפושיות** שונות), בעלי-חיים **טורפים** (כגון: **גמל שלמה, נדל ועכבישים**), **אוכלי-כל** (כגון: כדרוריות וטחביות) וגם **אוכלי רקב** (כגון: **רברגל ושלשולים**).
- ב. בהמשך התהליך יצורונים מיקרוסקופיים מתרבים בערמה (בעיקר **חיידקים ופטריות**), והם מפרקים את שארית הצמחים.

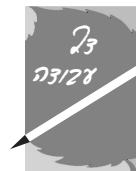
האם תצליחו לזהות את היצורים החיים שמתקיימים בערמות הקומפוסט? היעזרו בציורים בעמוד 9 שבחוברת ומלאו את הטבלה בדף עבודה מספר 2.

רמת הנדיב

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv
رمات هندیف

נא להכיר: יצורי המים

הכירו: יצורי המים!

התבוננו בתוך המים ובקרבתם. איזה בעלי-חיים אתם רואים?

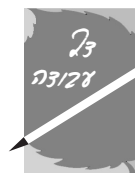
חגיגת מים בפארק

שם בעל החיים	תמונה	תיאור	היכן ראיתי	כמה ראיתי
אילנית				
צפרדע נחלים				
שטגב				
בריומן				
שפירית				
חותרן				
רץ המים				

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv
رمات هندیف

מי רעה בשטח?

צאו אל השטח והסתכלו על הנוף.

מה אתם רואים? _____

● כיצד נראים העצים - האם יש להם ענפים נמוכים או לא? _____

● כיצד נראים השיחים - מעוגלים או "פרועים"? _____

● האם יש עשבים בין השיחים והעצים? _____

● נסו לצייר את השטח שאתם נמצאים בו.

עכשיו השוו את הנוף שאתם רואים לאיור שבידכם.

● האם לדעתכם זהו שטח שרעו בו פרות, שטח שרעו בו עזים ואולי שטח אחר? _____

מעשה שקרה בעז ובפרה

מקרא

שטח ללא רעייה

רעיית פרות

רעיית עזים

רמת הנדיב
Ramat Hanadiv
رمات هندیف

סימני בעלי חיים

התבוננו בסימני בעלי החיים שתמצאו בדרך.
העזרו במדריך השדה לזיהוי הסימנים ומלאו את הטבלה הבאה:

יומן של בלשים

סימנים שנמצאו	ציור של הסימן	בעל-החיים	תיאור (כמה, איפה נמצא וכדומה)
עקבות			
גללים			
סימנים נוספים			
תחנות ריח			
לעוסיות			
נוצות			
שערות			